

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
యాదవాభ్యుదయే మహాకావ్యే

॥ ద్వితీయః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ ద్వితీయః సర్గః ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధతాం సదా హృది ॥

అథాగమానామనఘేన భూమ్నా ధర్మస్య పూర్ణేన ధనాగమేన ।
దివోకసాం దర్శయతా విభూతిం దేవీ బభౌ దౌహృదలక్షణేన ॥ 2.1 ॥

శృంగారవీరాద్భుతచిత్రరూపం గర్భే త్రిలోకైకనిధిం వహంత్యాః ।
పరావరక్రీడితకర్పూరాణి ద్వేధాభవన్ దౌహృదలక్షణాని ॥ 2.2 ॥

అశేషవేదైరధిగమ్యభూమ్నా
సిద్ధేన సిద్ధైశ్చ నిషేవితేన ।
అమానుషీ నూనమభూదయత్నాత్
కృష్ణేన కేనాపి రసాయనేన ॥ 2.3 ॥

శతప్రదాబంధురయా స్వకాంత్యా
సంచారిజాంబూనదబింబకల్పా ।
త్రయ్యంతసిద్ధేన రసాయనేన
కాలేన భేజే కలధౌతలక్ష్మీం ॥ 2.4 ॥

మయూరపింఛద్యుతిభిర్మయూఖైః
తత్కాంతిరంతర్వసతస్త్రిధామ్నః ।
శ్యామా బహిర్మూలసితా బభాసే
మంగల్యరత్నాంకురపాలికేవ ॥ 2.5 ॥

కాలే బభాసే వసుదేవపత్న్యాః
 కర్పూరలిప్తేవ కపోలశోభా |
 శశిప్రభా సప్తమగర్భకాంతిః
 చ్యుతావశిష్టేవ శనైరుదీర్ఘా || 2.6 ||

నవేందునిష్యందనిభశ్చకాశే
 వర్ణః ప్రతీకేషు మధుద్రవాంగ్యాః |
 అంతః స్థితేన ప్రథమేన పుంసా
 ప్రవర్తితం సత్త్వమివావదాతం || 2.7 ||

కరంబితా కించిదివ ప్రసృప్తైః
 తేజోభిరంతర్వసతస్త్రిధామ్నాః |
 మరీచిభిః స్వైరభవత్ ప్రజానాం
 మంగల్యరత్నాంకురపాలికేవ || 2.8 ||

తస్యాః సుధోల్లాసజషః కటాక్షాః
 సంక్షుబ్ధదుగ్ధాంబుధిసౌమ్యభాసః |
 జగత్త్రయీసౌధవిలేపనార్థాం
 వితేనిరే వర్ణసుధామపూర్వాం || 2.9 ||

రక్షావిధౌ రాక్షసదానవానాం
 కారాగృహే కంసనియోగభాజాం |
 సంపశ్యమానా సకృదీక్షితా వా
 సంక్షోభయామాస మనాంసి సైషా || 2.10 ||

భుక్తా పురా యేన వసుంధరా సా
 స విశ్వభోక్తా మమ గర్భభూతః |
 ఇతి ధ్రువం సూచనమాచరంతీ
 తత్తాదృశం నాటితకం తతాన || 2.11 ||

సమాధిసుక్షేత్రకృషీవలనాం
 సంతోషసస్యోదయమేఘకాంత్యా |
 చకాస తస్యాః స్తనచూచుకాభా
 గర్భత్విషా గాఢమివానులిప్తా || 2.12 ||

కస్తూరికాకామ్యరుచిస్తదీయా
 రమ్యా బభౌ చూచుకరత్నకాంతిః |
 తద్గర్భసందర్శనలోలుపానాం
 అంతర్ద్వశామంజనకల్పనేవ || 2.13 ||

పరావరాణాం ప్రభవస్య పుంసః
 ప్రకాశకత్వం ప్రతిపద్యమానాం |
 అభావయన్ భావితచేతసస్తాం
 విద్యామయీం విశ్వపితామహీంచ || 2.14 ||

లిలేఖ విశ్వాని జగంత్యభిజ్ఞా
 లీలాహృతే చిత్రపటే యథార్థం |
 ప్రాయః ప్రజానాం పతయః ప్రతీతాః
 యన్మాతృకాః స్వేషు విధిష్వభూవన్ || 2.15 ||

నిరాశిషాం పద్ధతిమాదదానా
 నైశ్చేయసీం నీతిముపఘ్నయంతీ |
 పుణ్యాశయా పూర్వయుగప్రరోహం
 ఇయేష దేవీ భువనే విధాతుం || 2.16 ||

అనాప్తపూర్వం కిమపేక్షితం తే
 కిం భుక్తపూర్వేష్వధునోపదద్యాం |
 వయస్యయాఽభావవిదాఽనుయుక్తా
 న కించిదిత్యేవ జగాద నాథా || 2.17 ||

అనాదరే దేవి సఖీజనానాం
 కథం న దూయేత దయా తవేతి |
 ఉపహ్వారే సల్లపితా మనోజ్ఞైః
 ఆలోకనైరుత్తరమాచచక్షే || 2.18 ||

అశేత సా కామమజాతనిద్రా
 మాతుం ప్రవృత్తేవ పదాని చక్రే |
 అధ్యాస్త్ర లోకానవధీరయంతీ
 భద్రాసనం భావితపారమేష్ఠ్యా || 2.19 ||

పరిక్రమప్రేక్షితభాషితాద్యైః
 అన్యాయశైరాప్తవిభావనీయైః |
 మదోపపన్నా మదలాలసా వా
 జితశ్రమా వేతి జనైః శశంకే || 2.20 ||

శేషే శయానాం గరుడేన యాంతీం
 పద్మే నిషణ్ణామధిరత్నపీఠం |
 హయాననైరాశ్రితవందికృత్యాం
 స్వామాకృతిం స్వప్నదృశా దదర్శ || 2.21 ||

అంతఃస్థితం యస్య విభోరశేషం
 జగన్నివాసం దధతీ తమంతః |
 తదాత్మనో విశ్వమపశ్యదంతః
 తర్కాతిగం తాదృశమద్భుతం నః || 2.22 ||

సురాసురాధీశ్వరమౌలిఘాతాత్
 విశీర్ణజాంబూనదవేత్రశృంగం |
 ఆలక్ష్మ్యసంతోషమలక్ష్మ్యమన్వైః
 అనీకనేతారమవైక్షతాఽఽరాత్ || 2.23 ||

త్రిలోకమాంగల్యనిధేస్త్రివేద్యాః
 సంజీవనీం వాచముదీరయంతీ |
 నియోగయోగ్యాన్ అనఘప్రసాదా
 నాకౌకసాం నామభిరాజహావ || 2.24 ||

యదృచ్ఛయా యాదవధర్మపత్నీ
 యామాహ ధర్మేషు పరావరేషు |
 అదృష్టపూర్వాపరయాపి వాచా
 ప్రతిశ్రుతా నూనమభావి తస్యాః || 2.25 ||

క్రియాముపాదిత్సత విశ్వగుప్త్యా
 కృతాపరాధేఽపి కృపామకార్షీత్ |
 మునీంద్రవృత్త్యా ముఖరీభవంతీ
 ముక్తిక్షమాం వక్తుమియేష విద్యాం || 2.26 ||

సతాం చతుర్వర్గఫలప్రసూతౌ
 నారాయణే గర్భగతే నతాంగీ |
 అభంగురామున్నతిమాశ్రయంతీ
 సర్వస్య సాఽదిత్సత సర్వమేకా || 2.27 ||

కృశోదరీ కార్యమతీత్య కాలే
 కేనాపి ధామ్నా కృతవృద్ధియోగా |
 పరామభిఖ్యాం క్రమశః ప్రపేదే
 తారాభినంద్యా తనురైందవీవ || 2.28 ||

నిగూఢమంతర్దధతా నివిష్టం
 పద్మాపరిష్కారమణిం ప్రభూతం |
 మధ్యేన తస్యాః ప్రచితేన కాలే
 మంజూషయా రూప్యభువా బభూవే || 2.29 ||

శనైశ్శనైస్తాముపచీయమానాం
 దర్శాంతదీప్తామివ చంద్రలేఖాం ।
 అంతఃస్థకృష్ణామవలోకయంతః
 చక్రుశ్చకోరాయితమాత్మనేత్రైః ॥ 2.30 ॥

మయి స్థితే విశ్వగురౌ మహీయాన్
 మా భూత్ భువో భార ఇతీవ మత్వా ।
 సఖీజనానామవలంబ్య హస్తాన్
 సంచారలీలాం శనకైశ్చకార ॥ 2.31 ॥

ముకుందగర్భా ముకురేషు దేవీ
 నాపశ్యదాత్మానమవాప్తభూషా ।
 నాథత్విషా నందకదర్పణేనా -
 దిదృక్షతాఽఽత్మానమదృశ్యమన్వైః ॥ 2.32 ॥

స్రజః ప్రభూతా న శశాక వోధుం
 దూరే కథా రత్నవిభూషణానాం ।
 భవిష్యతి క్షోణిభరాపనోదే
 ప్రత్యాయనం ప్రాథమికం తదాసీత్ ॥ 2.33 ॥

దివౌకసో దేవకవంశలక్ష్మీం
 విలోక్య తాం లోకనిధానగర్భాం ।
 విభూతిమగ్రేసరవేదవాదాః
 వ్యాచఖ్యురస్యా వివిధప్రకారాం ॥ 2.34 ॥

పతిఃససత్త్వామపి తత్ప్రభావాత్
 అదుఃఖశీలాం సమయే భవిత్రీం ।
 సుఖైకతానామవలోక్య దేవీం
 స్వసంపదం సూచయతీతి మేనే ॥ 2.35 ॥

పితృత్వమాసాద్య సురాసురాణాం
 పితామహత్వం ప్రతిపత్స్యమానః |
 అనంతగర్భామవలోక్య దేవీం
 అతుష్యదన్యేషు గతాభిలాషః || 2.36 ||

తాపోపశాంతిం జగతాం దిశంతీ
 సంధ్యాఽపరా సాధుజనప్రతీక్ష్యా |
 తామీదృశీం విశ్వపితుః ప్రసూతిం
 సంవేదయంతీవ సమాజగామ || 2.37 ||

సువర్ణపీతాంబరవాసినీ సా
 స్వధామసంచ్చాదితసూర్యదీప్తిః |
 ఉపాసనీయా జగతాం బభాసే
 మురద్విషో మూర్తిరివ ద్వితీయా || 2.38 ||

ప్రసక్తపాతశ్చరమాంబురాశౌ
 రక్తోరుబింబో రవిరస్తశైలాత్ |
 దినాంతనాగేన దృఢప్రణన్నం
 మనశ్శిలాశ్చంగమివాబభాసే || 2.39 ||

నిమజ్జతా వారినిధౌ సవిత్రా
 కో నామ జాయేత కరగ్రహీతా |
 తదేతి సంభావనయైవ నూనం
 దూరాదుదక్షిపి కరాగ్రముచ్చైః || 2.40 ||

స్ఫురత్ప్రభాకేసరమర్కబింబం
 మమజ్జ సింధౌ మకరందతామ్రం |
 సంధ్యాకుమార్యా గగనాంబురాశేః
 క్రీడాహృతం క్షిప్తమివారవిందం || 2.41 ||

ఫణామణిప్రేక్ష్యఖరాంశుబింబః
 సంధ్యాసుపర్ణిమవలోక్య భీతః |
 తాపాధికో వాసరపన్నగేంద్రః
 ప్రాయేణ పాతాలబిలం వివేశ || 2.42 ||

ప్రదోషరాగారుణసూర్యలక్షాత్
 దిశాగజో దృప్త ఇవాతిఘోరః |
 కాలోపనీతం మధునా సమేతం
 అభుంక్త మన్యే కబలం పయోధిః || 2.43 ||

తదా తమః ప్రోషితచంద్రసూర్యే
 దోషాముఖే దూషితసర్వనేత్రం |
 వియోగినాం శోకమయస్య వహ్నేః
 ఆశాగతో ధూమ ఇవాన్వభావి || 2.44 ||

సతారపుష్పా ధృతపల్లవశ్రీః
 ప్రచ్ఛాయనీరంధ్రతమఃప్రతానా |
 విశ్వాభినంద్యా వవృధే తదానీం
 వైహాయసీ కాపి వసంతవన్యా || 2.45 ||

అలక్ష్మత శ్యామలమంతరిక్షం
 తారాభిరాదర్శితమౌక్తికౌఘం |
 నివత్స్యతో విశ్వపతేరవన్యాం
 కాలేన భృత్యేన కృతం వితానం || 2.46 ||

అభృంగనాదప్రతిపన్నమౌనా
 నిమేషభాజో నియతం వనస్థాః |
 దూరంగతే స్వామిని పుష్కరిణ్యః
 తత్ప్రాప్తిలాభాయ తపో వితేనుః || 2.47 ||

నిమీలితానాం కమలోత్పలానాం
 నిష్పన్నసఖ్యైరివ చక్రవాకైః |
 విముక్తభోగైర్విదధే విషణ్ణైః
 విబోధవేలావధికో విలాపః || 2.48 ||

తమిస్తనీలాంబరసంవృతాంగీ
 శ్యామా బభౌ కించిదతీత్య సంధ్యాం |
 ప్రాచీనశైలే సమయాన్నిగూఢం
 సముద్యతా చంద్రమివాభిసర్తుం || 2.49 ||

నిశాకరేణ ప్రతిపన్నసత్త్వా
 నిక్షిప్తదేహేవ పయోధితల్పే |
 జగత్సమీక్ష్యా జహతీ చ కార్యం
 ప్రాచీ దిశా పాండరతామయాసీత్ || 2.50 ||

తమఃప్రసంగేన విముచ్యమానా
 గౌరప్రభా గోత్రభిదాభినంద్యా |
 విధూదయారంభవిశేషదృశ్యా
 ప్రాచీ దిశాఽభాసత దేవకీవ || 2.51 ||

అపత్యలాభం యదువీరపత్న్యః
 మహోదధౌ మగ్నసముత్థితేన |
 తద్వంశమాన్యేన సమీక్ష్య పూర్వం
 ప్రాప్తం ప్రతీతేన పురోధసేవ || 2.52 ||

క్ష్యేలోపమే సంతమసే నిరస్తే
 సోమం సుధాస్తోమమివోద్వమంతీ |
 దుగ్ధోదవేలేవ దుదోహా లక్ష్మీం
 ఆశా మనోజ్ఞామమరేంద్రమాన్యా || 2.53 ||

తమస్సమాక్రాంతివశేన పూర్వం
 జజ్ఞే నిమగ్నైరివ భూతధాత్ర్యాం ।
 తతస్తుషారాంశుకరావగూఢైః
 ఉత్తభ్యమానైరివ శైలశృంగైః ॥ 2.54 ॥

దిశస్తదానీమవనీధరాణాం
 సగ్నైరికైః పారదపంకలేఘైః ।
 చకాశిరే చంద్రమసో మయాఖైః
 పంచాయుధస్యేవ శరైః ప్రదీప్తైః ॥ 2.55 ॥

సమున్నమంతీ కుటిలాయతాత్మా
 శశాంకలేఖోదయదృశ్యకోటిః ।
 వియోగిచేతోలవనే ప్రవీణా
 కామోద్యతా కాంచనశంకులేవ ॥ 2.56 ॥

తమాంసి దుర్వారబలః స కాలః
 ప్రాయో విలోప్తం సహసా దిశాం చ ।
 మనాంసి కామశ్చ మనస్వినీనాం
 ప్రాయుంక్త శైత్యాధికమర్థచంద్రం ॥ 2.57 ॥

కరేణ సంకోచితపుష్కరేణ
 మదప్రతిచ్ఛందకలంకభూమా ।
 క్షిప్త్యా తమశ్చైవలమున్నమజ్జ
 మగ్నో దిశానాగ ఇవేందురభ్యైః ॥ 2.58 ॥

మదోదయాతామ్రకపోలభాసా
 శక్రస్య కాష్ఠా శశినా చకాశే ।
 ఉదేయుషా వ్యంజయితుం త్రిలోకీం
 నాథస్య సా నాభిరివాంబుజేన ॥ 2.59 ॥

సమీపతః సంతమసాంబురాశేః
 బభార శంఖాకృతిరిందుబింబః |
 పిత్రోపరాగాదివ పీతిమానం
 దోషావిలప్రోషితదృష్టిదత్తాత్ || 2.60 ||

కృశోదరీలోచనకృష్ణలక్ష్మా
 రాత్ర్యాః సమిద్ధోదయరాగ ఇందుః |
 కస్తూరికాకుంకుమచిత్రితాత్మా
 కర్పూరవిన్యాస ఇవాన్వభావి || 2.61 ||

ప్రసాదమంతఃకరణస్య దాతా
 ప్రత్యక్షయన్ విశ్వమిదం ప్రకాశైః |
 తమశ్చ రాగం చ విధూయ చంద్రః
 సమ్మోదనం సత్త్వమివోల్లలాస || 2.62 ||

నిశాకరో వారిధినిస్స్వనానాం
 నిష్పాదకః కుందరుచిశ్చకాశే |
 ఉదేష్యతశ్చక్రభృతో నియోగాత్
 ప్రాదుర్భవన్ ప్రాగివ పాంచజన్యః || 2.63 ||

మృగేణ నిష్పన్నమృగాజినశ్రీః
 స్వపాదవిక్షేపమితాంతరిక్షః |
 మురద్విషో వామనమూర్తిభాజః
 పర్యాయతామన్వగమచ్ఛాంకః || 2.64 ||

జిగాయ శంఖాశ్రితశైవలాభః
 చారుద్యుతేశ్చంద్రమసః కలంకః |
 ఉదీయమానస్య మహోర్మియోగాత్
 సామిచ్యుతం సాగరమూలపంకం || 2.65 ||

ఉదేత్య తుంగాదుదయాద్రిశృంగాత్
 తమోగజాన్ అగ్రకరేణ నిఘ్నన్ |
 నిశాకరస్తన్మదలేపలక్ష్మా
 సీతాభీశుః సింహదశామయాసీత్ || 2.66 ||

నిశీథలక్ష్మా ఇవ పుండరీకం
 నిర్వేశసింధోరివ ఫేనచక్రం |
 తమన్వవైక్షంత విలాసతంత్రాః
 తారామణీనామివ సూతిశుక్తిం || 2.67 ||

ఉదారతారాగణబుద్బుదౌఘః
 చంద్రేణ సంపన్నసుధాప్రసూతిః |
 అశేషదృశ్యామధిగమ్య లక్ష్మీం
 ఆలోకదుగ్ధోదధిరాబభాసే || 2.68 ||

ప్రకాశయన్ విశ్వమిదం యథావత్
 చంద్రోదయోద్ధీపితసౌమ్యతారః |
 ఆసీన్నిశీథో జగతః ప్రభూతాత్
 అంధస్య దైవాదివ దృష్టిలాభః || 2.69 ||

విశోధితాద్విష్ణుపదాత్ క్షరంతీ
 విష్వజ్ముఖీ సాగరవృద్ధిహేతోః |
 తమోమయాం సూర్యసుతాం నిగీర్య
 జ్యోత్స్నానదీ శోణమపి వ్యముంచత్ || 2.70 ||

ప్రియాముఖైస్తోయమధు ప్రదిష్టం
 వీత్వా నవం వ్రీత ఇవాంబురాశిః |
 సమేత్య చంద్రద్యుతినర్తకీభిః
 తరంగితం తాండవమాతతాన || 2.71 ||

కలంకచిత్రీకృతమిందుఖండం
 తమః సమధ్యాసితసత్త్వకల్పం |
 అశుష్కశైవాలమివాబభాసే
 సిద్ధాపగాసైకతమర్థదృశ్యం || 2.72 ||

స్వమధ్యసంపన్నవిశుద్ధధామా
 శ్యామా చ సా దేవకనందినీ చ |
 తమః క్షిపంత్యై జగతాం త్రయాణాం
 అన్యోన్యసంవాదమివాన్వభూతాం || 2.73 ||

శాఖావకాశేషు కృతప్రవేశైః
 చంద్రాతపైరాశ్రితచారకృత్యైః |
 హతావశిష్టాని తమాంసి హంతుం
 స్థానం తదాక్రాంతమమృగ్యతేవ || 2.74 ||

పరాకృతధ్వాంతనికాయపంకైః
 పర్యాప్తతారాగణఫేనపుంజైః |
 అశోభత ద్యౌరసమాయుధస్య
 యశఃప్రవాహైరివ చంద్రపాదైః || 2.75 ||

దదానయా దిక్సరితాం ప్రసాదం
 ప్రసక్తహంసాగమయా స్వకాంత్యా |
 అపాకృతధ్వాంతఘనప్రవృత్త్యా
 శరత్త్విషా చంద్రికయా చకాశే || 2.76 ||

కలావతా కామవిహారనాట్యే
 కాలోచితం కల్పయతేవ నర్మ |
 అమోఘమాయాపలీతంకరణ్యః
 ప్రాయో దిశాం దీధితయః ప్రయుక్తాః || 2.77 ||

కదంబమాలాభిరధీతలాస్యః
 కల్యాణసంభూతిరభూత్ ప్రజానాం ।
 ప్రియోదయస్ఫీతరుచో రజన్యాః
 సంతోషనిఃశ్వాసనిభః సమీరః ॥ 2.78 ॥

ప్రాయేణ హంసైరవధూతసంగా
 చారుస్మితా సంభృతభృంగనాదా ।
 సర్వోపభోగ్యే సమయే ప్రసుప్తం
 కుముద్వతీ కోకనదం జహాస ॥ 2.79 ॥

కలంకలక్షణ సమైక్తి కాచిత్
 కస్తూరికాపత్రవిశేషకాంతిః ।
 సుధాంశుబింబవ్యపదేశదృశ్యే
 ముగ్ధే రజన్యా ముఖపుండరీకే ॥ 2.80 ॥

తలేష్వవేపంత మహీరుహాణాం
 ఛాయాస్తదా మారుతకంపితానాం ।
 శశాంకసింహేన తమోగజానాం
 లూనాకృతీనామివ గాత్రఖండాః ॥ 2.81 ॥

తమస్తరంగానవసాదయంత్యా
 సమేయుషీ చంద్రికయా మహత్యా ।
 శ్యామా బభౌ సాంద్రనవోత్పలశ్రీః
 సురస్రవంత్యేవ కలిందకన్యా ॥ 2.82 ॥

స్వవిప్రయోగవ్యసనాన్నిపీతం
 భృంగాపదేశేన కుముద్వతీభిః ।
 సుధాభిరాప్లావ్య కరస్థితాభిః
 ప్రచ్ఛావయామాస విషం సుధాంశుః ॥ 2.83 ॥

చకాశిరే పత్రకలాసమృద్ధ్యా
 వ్యోమోపమే వారిణి కైరవాణి |
 కలంకదృశ్యభ్రమరాణి కాలే
 స్వనాథ సాధర్మ్యముపాగతాని || 2.84 ||

సరిన్ముఖోపాహృతమంబురాశిః
 పీత్వేవ తోయం మధు జాతహర్షః |
 చకార చంద్రప్రతియాతనానాం
 కరగ్రహైః కామపి రాసలీలాం || 2.85 ||

ప్రసాదభాజోరుభయోరభూతాం
 ఉభావనిర్ధార్యమిథోవిశేషా |
 నభఃస్థలే శీతరుచిః సతారే
 సక్తైరవే తత్ప్రతిమా చ తోయే || 2.86 ||

నభస్తుషారాంశుమయూఖయోగాత్
 తమిస్తయా మోక్షమవిందతేవ |
 అత్యష్యతః తత్త్వవిదో నిశాయాం
 అంతర్ముఖం చిత్తమివాత్మయోగాత్ || 2.87 ||

సహోదితా చంద్రమసా బభాసే
 జ్యోత్స్నా పయోధేరుపజాతరాగా |
 తదాతనే సంజననేఽపి శౌరేః
 సహాయినీ సాగరసంభవేవ || 2.88 ||

ప్రబుద్ధతారాకుముదాభీచంద్రే
 నిద్రాణనిశ్చేషజనే నిశీధే |
 స తాదృశో దేవపతేః ప్రసూతిం
 పుష్యన్ బభౌ పుణ్యతమో ముహూర్తః || 2.89 ||

భాగేన పూర్వేణ తమోమయేన
 ప్రకాశపూర్ణేన చ పశ్చిమేన |
 తదా నిశీథః స సతాం ప్రసత్త్యై
 సంసారముక్త్యోరివ సంధిరాసీత్ || 2.90 ||

ప్రాగేవ జాతేన సితేన ధామ్నా
 మధ్యోపలక్ష్మ్యేణ చ మాధవేన |
 ప్రకామపుణ్యా వసుదేవపత్న్యా
 సంపన్నసామ్యేవ నిశా బభాసే || 2.91 ||

సహ ప్రతిచ్ఛందశశాంకభేదైః
 సరస్వతాం తాండవినస్తరంగాః |
 అవేక్ష్య శౌరేరవతారవేలాం
 సంతోషనిఘ్నా ఇవ సంప్రణేదుః || 2.92 ||

అవాదితోదీరితవాద్యఘోషం
 దిశాభిరామ్రేడితదివ్యగీతం |
 సతాముపస్థాపితసత్త్వలాస్యం
 సంగీతమాంగల్యమభూత్ తదానీం || 2.93 ||

ప్రదీపితైః కంసగృహేషు దీపైః
 తాపైశ్చ భావేషు తపోధనానాం |
 అలభ్యత క్షిప్రమలబ్ధభంగైః
 అహేతునిర్వాణదశానుభూతిః || 2.94 ||

అజః స్వజన్మార్హతయాఽనుమేనే
 యామష్టమీం యాదవభావమిచ్ఛన్ |
 ద్వితీయయా భావితయోగనిద్రా
 సాఽభూత్ తదానీం ప్రథమా తిథీనాం || 2.95 ||

అథ సితరుచిలగ్నో సిద్ధపంచగ్రహోచ్ఛే
 వ్యజనయదనఘానాం వైజయంత్యాం జయంత్యాం |
 నిఖిలభువనపద్మక్లేశనిద్రాపనుత్త్యై
 దినకరమనపాయం దేవకీపూర్వసంధ్యా || 2.96 ||

అవతరతి ముకుందే సంపదామేకకందే
 సురభితహరిదంతాం స్వాదుమాధ్వీకదిగ్గాం |
 అభజత వసుదేవస్థానమానందనిఘ్నేః
 అమరమిథునహస్తైరాహితాం పుష్పవృష్టిం || 2.97 ||

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 యాదవాభ్యుదయే మహాకావ్యే ద్వితీయః సర్గః ||
 కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||